

Чанар, аюулгүй байдал,
эрсдэлтэй холбоотой багц
тушаалын шинэчлэл, өөрчлөлт

2020.04.10

Ойлголт

Үйлчлүүлэгчийн (Өвчтөний) аюулгүй байдал – Patient safety

Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар - Quality of medical care

Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар – Quality of health care

Халдварын сэргийлэлт, хяналт – Infection prevention, control

“Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар” Quality of health care

- “Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар”-ын тухай ойлголт олон арван жилийн түүхтэй.
- Ямар байр суурь, ямар зорилгоос авч үзсэнээс шалтгаалан 100 гаруй тодорхойлолт байдаг.
- Нэгдсэн тодорхойлолт байхгүй.

“Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар”-ын орчин үеийн ойлголт

Эх сурвалж	Тодорхойлолт
Phillip Crosby	Чанар гэдэг “Тэг гологдол”, шаардлагад нийцэх
А.Донабедиан (1980)	Тусламж үйлчилгээ үзүүлэх явцад гарах эерэг болон сул талуудыг тэнцвэржүүлсний дүнд өвчтөний сайн сайхан байдлыг боломжит дээд түвшинд хүргэж чадах тусламж үйлчилгээг Чанартай гэнэ
АНУ-ын Анагаах ухааны хүрээлэн (1990)	Тусламж үйлчилгээний чанар гэж хувь хүн, хүн амд зориулсан эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ нь эрүүл мэндийн хүсэн хүлээсэн үр дүнд хүрэх магадлалыг хэр нэмэгдүүлж, шинжлэх ухааны орчин үеийн түвшинд хэр нийцэж байгааг илэрхийлэх ухагдахуун юм.
Их Британий Эрүүл мэндийн газар (1997)	Тусламж үйлчилгээний чанар гэж -Зөв зүйлийг -Зөв хүнд нь -Зөв цагт нь -Анхнаасаа зөв хийхийг хэлнэ.
ДЭМБ (2000)	Тусламж үйлчилгээний чанар гэдэг нь хүн амын эрүүл мэндийн байдлыг сайжруулах, тусламж үйлчилгээг тэдний хууль ёсны хэрэгцээнд нийцүүлэх эрүүл мэндийн тогтолцооны зорилго юм.

Тусламж, үйлчилгээний чанар

- Эмч мэргэжилтний эмчлэх эрх, зэрэг, ёсзүй
- Магадлан итгэмжлэл
- Халдварын сэргийлэлт, хяналт
- Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, цус цусан бүтээгдэхүүн, эм
- Гүйцэтгэлийн тайлан
- Эмнэлзүйн гарын авлага, зааврууд
- Чанарын үнэлгээ
- Санхүүжилт
- Мэргэжлийн алдаа

Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал - Patient safety

- Өвчтөнийг эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой алдаа, эрсдэл болон сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэхийг өвчтөний аюулгүй байдал гэнэ.
- Токиогийн тунхаглал
- Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын талаархи дэлхийн 10 баримт
- Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлыг хангах дэлхийн өдөр – 9 дүгээр сарын 17

ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДЭЛХИЙН ӨДРИЙГ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭ

2019/10/03

2018 оны 4-р сарын 14-ны өдөр Токио хотноо хуралдсан Дэлхийн үнс орнуудын сайд нарын III дээд хэмжээний уулзалтаар Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын талаарх Токиогийн Тунхаглалыг батлан гаргасан. Энэхүү тунхаглалаар үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлыг хангахад нэн тэртүүнд анхаарах, үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал болон эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад шаардлагатай шинэчлэх уявны үндэслэлтэй тогтолцоог бүрдүүлж, бэлжүүлэхийг ДЭМБ-ийн гишүүн орнуудад уриалсан байдаг.

Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал нь дэлхийн эрүүл мэндийн тэргүүнх чиглэл хэмээн хүлээн зөвшөөрж, 194 үнс нэгдсэн Дэлхийн эрүүл мэндийн 72-р чуулганаар жил бүрийн 9-р сарын 17-ны өдрийг "Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын дэлхийн өдөр" болгон тэмдэглэхээр шийдвэрлэсэн. Жил бүрийн энэ өдөр ДЭМБ, үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлад олон нийтийн оролцоо, мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, дэлхий нийтийн үйл ажиллагаа, эв нэгдлийг идэвхижүүлэх, ойлголтыг сайжруулахад анхаарал хандуулахыг зорьж болгож байна.

Энэ жилийн 9 сарын 17-ны өдрийг "Дэлхийн эрүүл мэндийн тэргүүнх чиглэл бол Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал" сэдвийн дор "Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын төлөө дүү хоолойгоо нэгтгэгээ" уриатайгаар тэмдэглэн өнгөрүүлж байна. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын дэлхийн өдрийг үйлчлүүлэгчид, гэр бүл, эрхэм хамгаалагчид, олон нийт, бодлого боловсруулагчид, эрүүл мэндийн салбарын урьдлагчид, эрүүл мэндийн ажилтнууд хамтадаа үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын талаар амлалтаа хэрэгжүүлэн тэмдэглэн өнгөрүүлэхийг уриалж байгаа юм.

Манай улсын хувьд энэ өдрийг бүх түвшний эрүүл мэндийн байгууллагууд тэмдэглэн өнгөрүүлж байна.

ЭМХТ-ийн веб сайт

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага

Үйлчлүүлэгчийн (Өвчтөний) аюулгүй байдлыг хангах дэлхийн уриалга
The First Global patient safety Challenge

- Цэвэр байдал нь эмнэлгийн тусламжийн аюулгүй байдал, чанарыг хангана. (Гарын эрүүл ахуй, орчны стандарт)
- Аюулгүй мэс засал амьдралыг аварна. (зүслэг хийхийн өмнө, хагалгааны үе, хагалгааны дараахь үе, стандарт, заавар аргачлал)
- Нянгийн эсрэг бэлдмэлд дасал болохоос сэргийлэх

Аюулгүй байдал

Тусламж,
үйлчилгээний чанар

Халдварын
сэргийлэлт, хяналт

Чанар-аюулгүй байдлын талаарх бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, шинэчлэх ажлын хүрээнд

Боловсруулсан журмын төслүүд

1. Монгол улсын Шадар сайд Эрүүл мэндийн сайд нарын хамтарсан "Чанар аюулгүй байдлын албаны дүрэм"
 2. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын тохиолдлыг бүртгэх, мэдээлэх, хариу арга хэмжээ авах журам",
 3. "Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрсдэлийг бүртгэх, хариу арга хэмжээ авах заавар",
 4. "Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулах загвар",
 5. "Эрүүл мэндийн байгууллагад ижил мэргэжилтний үнэлгээ хийх нийтлэг заавар",
 6. "Эрүүл мэндийн газар, байгууллагын чанар аюулгүй байдлын нэгжийн чиг үүрэг"
 7. "Эрүүл мэндийн газар, байгууллагын чанар аюулгүй байдлын албаны ажилтны чиг үүрэг"
-
1. "Хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа"-ны журмын төсөл
 2. "Тусламж, үйлчилгээний чанарын шалгуур үзүүлэлтийг тооцох аргачлал боловсруулах" төсөл
 3. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлыг хангах хөтөлбөр, шалгуур үзүүлэлт

Батлагдан гарсан тушаал

1. "Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын дүрэм" 2019 оны 12 сарын 12 өдрийн Монгол Улсын Шадар, Сайд Эрүүл Мэндийн сайдын хамтарсан 116/A565 тушаал
2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах зарим арга хэмжээний тухай Эрүүл Мэндийн сайдын 2019-12-12 ны өдрийн А/566 тушаал батлагдсан.

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2019-12-12 ны А/565 тушаал

- 1) Эрүүл мэндийн байгууллагын чанарын албыг өргөжүүлсэн.
- 2) Тусламж үйлчилгээний цар хүрээ, бүтэц, зохион байгуулалт, үйлчилгээний төрөл, үйлчлэх хүрээний хүн амын тоо зэргээс хамаарч, бүрэн орон тоогоор ажиллах асуудлыг зохицуулсан.
- 3) ЭМТҮЧАБА-ны дарга, менежерүүдэд тавиглах шаардлага нэмэгдүүлсэн.
- 4) Чанарын албаны тусламж, үйлчилгээнд тавих хяналт
- 5) Үйлчлүүлэгчийн оролцоог хангасан
- 6) Эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллаж буй хороо, зөвлөлийн үйл ажиллагаанд чанарын ажилтнууд оролцох нөхцлийг бүрдүүлж өгсөн.

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2019-12-12 ны А/565 тушаал

1. *Чанарын албаны ажилтнуудын нийгмийн баталгаа*
2. *Төрийн албаны тухай хуулийн 57.2.4 болон бусад хууль тогтоомжид заасны дагуу*
 - *албан тушаалын цалин,*
 - *докторын,*
 - *мэргэшлийн зэрэг, цол,*
 - *ур чадварын,*
 - *төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл*
 - *бусад нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлснөөс тус тус бүрдэхээр болсон.*

МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2019-12-12 ны А/565 тушаал

- Эрүүл мэндийн байгууллагад гарч байгаа алдаа зөрчлийг учруулж байгаа үр дагавраас нь шалтгаалан эрэмбэлэх нөхцөл бүрдсэн. Байгууллагад дотооддоо шийдэх боломжтой болсон.
- Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал хангах, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой халдвараас сэргийлэх боломж бүрэн бүрдсэн.

Эрүүл мэндийн сайдын 2019-12-12 ны А/566 тушаал

Нэгдүгээр хавсралт

Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдлын тохиолдлыг бүртгэх, мэдээлэх, хариу арга хэмжээ авах журам”.

Хоёрдугаар хавсралт

“Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрсдэлийг бүртгэх, хариу арга хэмжээ авах заавар”

Гуравдугаар хавсралт

“Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулах загвар”,

Дөрөвдүгээр хавсралт

“Эрүүл мэндийн байгууллагад ижил мэргэжилтний үнэлгээ хийх нийтлэг заавар”,

Тавдугаар хавсралт

“Эрүүл мэндийн газар, байгууллагын чанар аюулгүй байдлын нэгжийн чиг үүрэг”

Зургаадугаар хавсралт

“Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын алба / дарга, менежер, мэргэжилтэн/ - ны чиг үүрэг”

Халдварын сэргийлэлт, хяналт

1. *“Дүрэм, жагсаалт батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны 536 дугаар тушаал*
2. *“Заавар батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны 537 дугаар тушаал*
3. *“Олон эмэнд тэсвэржсэн зарим бичил биетний тандалт, халдвараас сэргийлэх заавар” батлах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны 538 дугаар тушаал*
4. *“Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой халдварыг тандах заавар” батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны 539 дүгээр тушаал*

Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний ёсзүй

- “Эмнэлгийн мэргэжилтний ёсзүйн дүрэм” батлах тухай Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/406 тоот тушаал
 - “Эмнэлгийн мэргэжилтний ёсзүйн дүрэм”
 - “Эрүүл мэндийн байгууллагаар үйлчлүүлэгчийн ёсзүйн эрх, үүрэг”

Эмхэтгэл 7 тушаал 2020. 4-р сард

1. “Эрүүл мэндийн байгууллагыг магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх нь” цахим цуврал сургалтаар тушаалын заавруудыг дэлгэрэнгүй танилцуулгыг ЭМХТ хийнэ.

2. ЭМХТ - Ажлын алба

Улсын хэмжээнд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал, эрсдэлийн удирдлагын чиглэлээр гарсан хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулна.

“ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ”-тай холбоотой ТУШААЛ ШИЙДВЭРИЙН ЭМХЭТГЭЛ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН АЖИЛТНУУДЫН АЛБАН ХЭРЭГЦЭЭНД ЗОРИУЛАВ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТУСЛАМЖ,
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ
БАЙДАЛ

ЭМЧ,
ЭМНЭЛГИЙН
МЭРГЭЖИЛТНИЙ
ЭСЗҮЙ

ХАЛДВАРЫН
СЭРГИЙЛЭЛТ,
ХЯНАЛТ

УЛААНБААТАР ХОТ
2020 ОН

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.